

[Gemeente Doorgelicht](#)
[Gemeente Doorgelicht/Rheden](#)

Een babbeltruc is een vorm van oplichting waarbij iemand met een smoes (een “babbel”) het vertrouwen van een ander wint om vervolgens geld, sieraden of andere waardevolle spullen te stelen. We worden daar steeds alerter op, mede dankzij waarschuwingen van de overheid. Waar niet voor wordt gewaarschuwd, is misleiding uit een heel andere hoek: de gemeentelijke babbeltruc. Daarbij is het doel niet je portemonnee, maar je rechtspositie. Gemeente Rheden blijkt hierin zeer bedreven.

Auteur: Ray Heijder (jurist)

Zo werkt het

Het gaat hier niet om reguliere gesprekken die nodig zijn voor de uitvoering van gemeentelijke taken, maar om bijeenkomsten in langsepende, conflictueuze kwesties. De gemeentelijke babbeltruc wordt om meerdere redenen ingezet:

1. Mooi weer spelen

Door in langdurige conflicten het gesprek te blijven opzoeken, presenteert de gemeente zich naar buiten toe als redelijk en welwillend. Dat beeld werkt in haar voordeel. Slaat de betrokkene de uitnodiging af, dan ontstaat al snel een schijnbare voorsprong voor de gemeente. De afwijzing wordt uitvergroot, terwijl de onderliggende motivering naar de achtergrond verdwijnt. Zo ontstaat het beeld van een onredelijke burger tegenover een meewerkende overheid.

2. Vertragingstactiek

Op de gemeente rust de verantwoordelijkheid om een conflict voortvarend en zorgvuldig af te handelen. Dat vraagt vaak meer inspanning van de gemeente dan van de betrokkene. Wanneer concrete actie echter uitblijft en besluitvorming wordt vermeden, kan het gesprek dienen als middel om tijd te rekken. Voor de buitenwereld lijkt er beweging, terwijl feitelijk niets wordt beslist.

3. Streep onder het verleden

Voor de betrokkene is het essentieel, maar voor de gemeente onwenselijk: het aangaan van de confrontatie met het verleden, het bespreken van de inhoud en het trekken van lessen. Gemeente Rheden introduceert daarbij met regelmaat nieuwe gesprekspartners, die zich presenteren als een oprecht luisterend oor. In de praktijk blijkt echter dat inhoudelijke bespreking van het dossier niet wordt toegestaan. “We willen met u met een nieuwe koers naar de

toekomst kijken, in uw belang” fungeert daarbij als terugkerende rechtvaardiging om het verleden af te sluiten — en dat is allesbehalve een stippellijn. Het gevolg is dat fouten onbesproken blijven en evaluatie uitblijft. Van werkelijk leren lijkt geen sprake; 'lessons learned' is niet voor in de praktijk maar voor de bühne.

4. **Valstrik zetten**

Gesprekken in een conflictueuze context kunnen ook worden ingezet om betrokkenen informatie of gegevens te ontlokken die later in het voordeel van de gemeente worden gebruikt. De betrokkene handelt daarbij doorgaans te goeder trouw en beseft niet dat zijn of haar positie door het gesprek juist wordt verzwakt.

Achteraf kan blijken dat er feitelijk een valstrik is gezet. In de praktijk wordt dat echter zelden als zodanig herkend door beoordelende instanties, waardoor de gevolgen voor de betrokkene in stand blijven.

Zo min mogelijk vastleggen

Kenmerkend is dat wat tijdens deze gesprekken wordt besproken, zo beperkt mogelijk wordt vastgelegd. En als er wel iets op papier komt, gebeurt dat zodanig dat er later nauwelijks rechten aan kunnen worden ontleend.

Het blijft bij algemeenheden en hooguit intenties. Die hebben bestuursrechtelijk geen gevolgen voor de rechtspositie van de betrokkene: er ontstaat geen rechtsgevolg. Dat is voor de gemeente van belang, omdat er dan geen besluit hoeft te worden genomen. Juist besluiten bieden rechtsbescherming. In een conflictueuze context is dat voor een bestuursorgaan vaak onwenselijk, zeker wanneer de betrokkene goed gebruik weet te maken van bezwaar- en beroepsmogelijkheden.

De betrokkene verlaat het gesprek vaak in de veronderstelling dat er afspraken of zelfs toezeggingen zijn gedaan. Later blijkt dat die verwachtingen geen juridische basis hebben. In het geval van gemeente Rheden komt daar nog bij dat gemaakte afspraken soms eenvoudigweg worden ontkend, zelfs wanneer zij door de gemeente zelf zijn vastgelegd.

De bestuursrechter kan hier doorgaans weinig mee. Voor toetsing is een besluit nodig, en juist dat weet de gemeente zoveel mogelijk te vermijden. Daarmee blijft effectieve rechtsbescherming in veel gevallen buiten bereik.

Conclusie

De gemeentelijke babbeltruc ondermijnt de kern van de rechtsbescherming. Gesprekken wekken de schijn van voortgang, maar worden tegelijk ingezet om informatie te vergaren, verwachtingen te creëren en besluitvorming te vermijden. Wat niet wordt vastgelegd, of later wordt ontkend, laat de betrokkene achter zonder afdwingbare rechten.

Wat ogenschijnlijk redelijkheid en dialoog is, blijkt in de praktijk een strategie om verantwoordelijkheid te ontwijken en toetsing door de bestuursrechter te voorkomen. Voor de betrokkene betekent dit dat waakzaamheid geboden is: zonder schriftelijke, concrete en juridisch afdwingbare vastlegging verdampen toezeggingen en kan een gesprek zelfs tegen hem of haar gaan werken.

Echte rechtsbescherming begint pas waar besluiten worden genomen — en juist dat is wat deze werkwijze structureel uit de weg gaat.